

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXVIII. évfolyam 6. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat *

2021. június

A tartalomból:

- 2. CIVIL SAROK:
Pelyva Alexandra
- 4. Szent László zarándoklat

- 5. IN MEMORIAM:
Busa Tamás
- 6. IN MEMORIAM:
Dr. Dénes Zoltán

16. Hírek a Kis Bálint Iskolából

Szóljanak a harangok, teremtsünk hagyományt!

TRIANON
SZÓLJANAK A HARANGOK!

IMÁDKOZZUNK HAZÁNKÉRT
JÚNIUS 4-ÉN 16.30-KOR

A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége felekezettől függetlenül felhívja a Kárpát-medence egyházközségeit és gyülekezeteit, hogy 2021-ben is harangozással és imával emlékezzenek a trianoni békediktátum évfordulójára.

A harangszó az imádságra hív, örömet, győzelmet ünnepel, vesztélyre figyelmeztet vagy halottat búcsúztat. Az élet jele, a megmaradás bizonyítéka.

A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége ezért Trianon 100. évfordulójára közzétett felhívásának sikerén felbuzdulva arra kéri a Kárpát-medence magyar vallási közösségeit, hogy az elkezdett hagyományt folytatva minden év június 4-én 16.30-kor húzzák meg a harangokat és mondjanak el egy Miatyánkot a magyar nemzet egységéért és a ke-

resztény hit védelméért.

Bízunk benne, hogy a keresztény hit és a nemzeti összetartozás erősítését sokan fontosnak tartják, és csatlakoznak kezdeményezésünkhöz. Idén is várjuk a harangozásban résztvevők visszajelzését. További információ a KÉSZ honlapján található.

Budapest, 2021. május 18.

a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének elnöksége

CIVIL SAROK

Különös ismertetőjegye: nagyon fiatal, nagyon ambiciózus, nagyon elkötelezett és segítőkész. Tudatosan építi jövőjét, szorgalmas, kitartó, kreatív mindezt alázatosan, kedvesen teszi. Beszélgetőpartnerem: Pelyva Alexandra egyetemi hallgató, aki Békés megyében képzei el életét.

Mikor és hol végezted az általános iskolát? Hogyan éreztél magad abban a közegben? Milyen tanuló voltál?

Általános iskolai tanulmányaimat Gyomaendrődön a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában végeztem. Az osztályközösségünk összetartó, együttműködő volt, melyet sokat köszönhetünk osztályfőnökeinknek, akik rendszeresen szerveztek számunkra különféle programokat az évek során. Már ekkor is kiemelkedőnek tartottam szervezői készségemet, mert az iskolában egy újonnan bevezetett programot („Tök jó nap”) sikerült megvalósítanom. Minden rendezvény szervezésében aktívan, főszervezőként vettem részt. Pedagógusaim mindig számíthattak rám.

Jeles tanulmányi eredménnyel zártam az éveket. Különösen közel állt hozzám a matematika és az informatika. A matematika területén, több versenyen is részt vettem, ahol sikeres eredményeket értem el. Ekkor még pontosan nem tudtam milyen irányba szeretnék továbbtanulni, ezért a helyi gimnáziumban folytattam tanulmányaimat emelt nyelvi osztályban.

Középiskolás választásodat mi befolyásolta? Mi tetszett neked a gimnáziumban? Miért azokat tanultad? Tudatosan készültél a felsőfokú iskolába?

A gimnáziumban felvettem az Utazás és Turizmus tantárgyat, gondolva arra, hogy tovább bővíthetem tudásomat nemcsak elméletben, hanem gyakorlatban is. Megismerkedtem Gera Krisztiánnal és ennek köszönhetően több alkalommal is részt vettem a városi rendezvények lebonyolításában (pl.: Nemzetközi Sajt- és Túrófesztivál, Nemzetközi Volkswagen „Bogár” Találkozó és Busz Party). Diákként dolgozhattam a

Pelyva Alexandra

Gyomaendrődön a Tourinform Irodában, illetve a Gyomaendrődi Liget Gyógyfürdő és Kempingben, nyári szezonban a szálló vendégeket fogadtam és a velük kapcsolatos teendőket végeztem el. Kipróbálhattam az idegenvezetés rejtjelmeit. Gyakorlati tudásom szélesedett, nagyon jól éreztem magam.

A 11. évfolyamtól kirajzolódott, hogy ez az irány közel áll hozzám, amit a mai napig folytatok (mert a mai világban úgy gondolom „több lábon kell élni” és sose árt, ha széleskörű ismerettel rendelkezem több területen), de a gazdasági életet előnyösebbnek találtam, így már ekkor tudtam, hogy gazdálkodási és menedzsment szakon szeretném folytatni tanulmányaimat. Fontos szempont volt az egyetem választása mellett, hogy duális szakon tudjak tanulni, mert az elméleti tudás mellett a gyakorlati tapasztalat elengedhetetlen, hiszen így nem pályakezdőként végzek az egyetemen.

Visszatekintve a középiskolás tananyagra, min változtatnál?

Hasznosnak gondolom beépíteni olyan egységeket a tantervbe, amely által a tanulók már a gimnázium során könnyedén el tudják dönteni, hogy pontosan milyen szakot szeretnének megcélozni a továbbtanulás során.

Érettségi után olyan intézményt választottál, ahol pénzügyet tanulhatsz, gazdaságtant. Miért vonz ez a terület, hiszen elég „száraz” anyagnak tűnik, illetve a lányok általában nem szeretik a reáltantárgyakat, te kivétel lehetsz...

Nem éreztem közel magamhoz a humán tantárgyakat, sokkal áttekinthetőbbnek, érthetőbbnek találok a matematika és az informatika világát. Valószínűleg azért is, mert jó logikai gondolkodással rendelkezem. Széleskörű ismereteim vannak a számítástechnika területén. Tudásomat az egyetemi tananyag mellett folyamatosan bővítettem. Úgy gondolom ez nagyon fontos, hiszen olyan világban élünk, ahol a digitalizáció egyre inkább az életünk részévé válik/vált.

Kollégiumi életet megszoktad? Könnyen beilleszkedsz?

Az egyetemi tanulmányaimat a Kodolányi János Egyetemen végzem Orosházán, mert itt volt lehetőség arra, hogy duális szakon tanuljak. Békéscsabán pedig a Budapest Bank Békéscsabai Szolgáltató Központjában dolgozom.

A nyugodt tanulás és a kööttségek elkerülése érdekében alberletben élek Orosházán a barátommal, aki szintén ugyanitt végzi tanulmányait.

A beilleszkedéssel egyáltalán nem volt gondom, hiszen már a Gólya Táborban is jól összekovácsolódtam a csapatunk, a Velencei-tónál, az egy hét alatt.

A főiskolát milyen érzésekkel kezdted? Erre számítottál? Hogyan látod egy év után?

Most, hogy másodéves vagyok, úgy érzem, kiválóan választottam, az életem jó úton halad, az előmenetelem kialakulóban van.

Minden lehetőséget továbbra is kihasználom tudásom bővítésére, nemcsak egy irányban haladok, hiszen egy Környezetvédelmi Technikusi szakot is végzek párhuzamosan. Arra gondoltam, bővítem ismereteimet, nem lehet tudni, ebben a rohanó világban mire lehet szüksége az embernek, de természetesen az egyetem és a bank áll az első helyen.

Megkerülhetetlen a kérdés a digitális oktatással kapcsolatban. Szereted? Nem szereted? Előnyei? Hátrányai?

Véleményem szerint az egyetemi oktatás számára a könnyebb átállni az online oktatásra, azonban számunkra sem akadálymentes. Nálunk már egy teljes mértékben jól kialakított rendszeren keresztül zajlik, így nem jelent problémát. Természetesen a legjobb lenne, személyesen hallgatni az előadókat, az oktatókat, mert a felmerülő kérdéseket egyből meg tudnánk beszélni. Nem utolsó sorban elmaradnak az „igazi” egyetemi évek: rendezvények, bulizás és még sorolhatnám.

És úgy tudom, nemcsak tanulsz, hanem gyakorlatra is jársz Békéscsabára, egy bankba? Izgalmas, érdekes lehet, kérlek, mesélj erről is!

Igen, tanulmányaim mellett dolgozom a Budapest Bank Békéscsabai Szolgáltató Központjában, ahol rengeteg új ismeretet, tudást sajátíthatok el, melyért nagyon hálás vagyok a segítőkész kollégáimnak. Kezdetben kicsit tartottam tőle, mikor megtudtam, hogy a Könyvelési csoportban fogok dolgozni, mert ennek a feladatnak az ellátásához nagyon összetett, pontos munkát kell végezni. Azonban egy olyan csapatba kerültem, ahová könnyedén sikerült beilleszkednem és örömmel bemenni, dolgozni, segítségükre mindig számíthatok. Úgy gondolom, hogy ez is alátámasztja, hogy milyen jó, hogy duális képzés keretei között tanulhatok.

Hogyan egyeztethető össze a tanulás, a munka, a magánélet, ráadásul három különböző város között ingázol?

Számomra egyáltalán nem jelent gondot a városok közötti ingázás, hiszen minden egyes napot átgondolok és jó időbeosztás mellett rugalmasan el tudok végezni minden feladatot. Ez az életforma számomra tökéletes, mindig pörgésben vagyok. Lehet, hogy hihetetlen, de emellett jut időm a magánéletemre, a családomra és a barátaimra is. Örömeimet, bánatomat mindig megosztom szüleimmel, akiknek nagyon hálás vagyok, hiszen mindig számíthatok rájuk, ha szükséges, tanácsokkal látnak el.

Hol szeretnél letelepedni? Milyen munkakörben dolgoznál szívesen?

Bízom benne, hogy jelenlegi „munkahelyemen”, ahol nagyon szeretek dolgozni az egyetem elvégzése után továbbra

is folytathatom a munkámat, ezen a területen már otthon érzem magam. Úgy érzem, megtaláltam a helyem, és nagyon jól választottam. Békéscsabán szeretnék letelepedni.

Milyen hasznos tanácsokat adnál a mostani középiskolásoknak? Hogyan készüljenek a nagybetűs életre?

Szerintem az a legfontosabb, hogy olyat válasszanak, amit szívesen csinálnak a mindennapokban. Fontos, hogy örömmel végezzék el a feladataikat, feltöltődés legyen számukra, ne pedig teher. Hallgassák meg a pedagógusok, a szüleik véleményét, gondolják át többször is, és csak utána hozzanak döntést. Nem találok jó példának, ha az alapján hoznak döntést, hogy a barátom is oda ment, akkor én is.

Közelebbi célod, terved, vágyad mostanában?

Az egyetem következő éveiben kevesebb személyes órámmal lesz, mert a Digital Economy specializációt választottam, amely online oktatás formájában fog megvalósulni. Ezért úgy döntöttünk, hogy sokkal célszerűbb, ha Békéscsabára költözünk. Jelenleg ez folyamatban van. Valamint közeli céljaim közt szerepel a gazdasági szaknyelvi vizsga megszerzése.

Szabadidődben hogyan kapcsolódsz ki?

Szabadidőm legnagyobb részét a családommal és a barátaimmal töltöm, akikkel különböző programokat szervezünk. Imádom az állatokat; szeretek puzzlet rakni, már kicsi korom óta. Mindig szívesen utazok el valamerre, amelynek köszönhetően új helyeket ismerhetek meg, így már Magyarország területén számtalan városba szerveztünk kirándulást. A kulturális értékek megtekintése mellett szórakozási lehetőségbe is belekóstoltunk. Szeretem a kreatív feladatokat. Így szintén kikapcsolódást jelent saját, illetve mások körmének megépítése is, ehhez a szakmai tudásomat most sajátítottam el.

Szerinted tíz év múlva mit fogsz csinálni? (esetleg Gyomaendrődön szeretnél-e letelepedni?)

2031 még igazán messze van, addig úgy gondolom, rengeteg változás fog bekövetkezni a világunkban, amelyhez elengedhetetlen, hogy tudjak alkalmazkodni. Ennek alapján választottam a specializációm is, a gazdasági informatika világát fogom megismerni még mélyebben. Véleményem szerint ezt jól fogom tudni alkalmazni az évek során munkámban is.

Fontos számomra, hogy olyan helyen tudjak élni, dolgozni, ahol rengeteg lehetőség van. Békés megye keretei között gondolkodom. Bízom benne, hogy egy olyan beosztásban fogok dolgozni, amelynek köszönhetően karrierem építése mellett a jövedelmem is megfelelő lesz, és a családom számára meg tudom teremteni mindazt, amit szeretnék.

Köszönöm a beszélgetést!

Gyomaendrőd, 2021. 03. 30.

Hunya Jolán

Szent László zarándoklat, 2021. május 5-6-7

Az idei, ami már a tizedik, Gyomaendrőd-Nagyvárad közötti zarándoklat, több tekintetben is eltért az előző évektől. A tavalyi zarándoklat a pandémia miatt teljesen elmaradt, és ez fenyegette az ideit is. De Dénes atya aktív közreműködésével mégiscsak létrejött, igaz csak Újirázig tartott, és a nagyváradi Szent László ünnepségre nem jutottunk el, mégis olyan lelki élményekkel gazdagodtunk, ami méltó zarándoklat szelleméhez.

A zarándoklat Május 5-én kezdődött, amikor délután összejöttünk a Szent Antal zarándokházban Gyomaendrődön, és fogadtuk a Fatimai Szűzanya szobrot, ami kalandos úton került Magyarországra. Dénes atya aznap hozta az osztrák határról. Ez a tizedik számú szobor, amit a szentatya, Ferenc pápa megáldott, utalva a tizedik zarándoklatra. És Dénes atya átadta még Szent László és Szent György csontereklyéjét is. Így ez a zarándoklat ebben is rendhagyó volt, ilyen ereklyék társaságában zarándokolni felemelő érzés.

Május 6-án reggel a szokásos módon indultunk, először a Szent Imre templomban Czank Atya és Dénes Atya szentmiséjén vettünk részt, és az ő megáldásával, a gyomaendrődi kereszttel az élen, indultunk útnak a Körösök gátján Körösladány irányában. Az út nehéz volt, ragadt a sár a lábunkra az előző napok esőzése miatt, az út felétől pedig esett az eső folyamatosan. Ez nem jelentett akadályt, örültünk egymás társaságának, énekeltünk, és rózsafüzért imádkoztunk. Este értünk be Körösladányba, a katolikus templomhoz, ahol már vártak bennünket, és Roszel Norbert atya engesztelő szentmisét tartott a pár hónapja elhunyt Lengyel atya lelki üdvéért, aki Dénes atya és Szonda Pista mellett a zarándoklatok motorja volt. A szentmise után átmentünk pihenni a parókiára, ahol annyi szép estét töltöttünk együtt Lengyel Atyával, mindenkinek nagyon hiányzott az ő erős hite, ízes beszéde, szerénysége. Nem tudtunk felhőtlenül örülni a kis létszám miatti ágyas pihenésnek sem, minden bútordarabra emlékeztetett.

Reggel a szokásostól eltérően nagyon korán kellett indulnunk, mert Dénes Atya arra kért bennünket, hogy tíz órára érjünk Újirázra, mert akkor érnek oda a Biharkeresztesről induló zarándokok, és akkor kezdődik a szentmise is. A szeghalmi Vidra tanyán útitársakat kaptunk, szeghalmi, újirázi hívek jöttek velünk, és ez nagyon jó érzéssel töltött el bennünket. Az úton az együtt imádkozás mellett megismerkedtünk több élettörténettel, személyes hitvallással, csodákkal. Közben a Debrecen TV is élénk jött riportot készíteni. Lassabban haladtunk a tervezettnél mert az előző napi hideg esős idő után, a második napon a nagy hőség miatt kellett pihenni. De az újiráziak most is, mint minden évben, kitartóan vártak bennünket a hídnál, ami a sokadik évi odaérkezés után is könnyekig megható. A nemrég elkészült faluházban a polgármester köszöntött és kínált meg a nagyon finom süttel, utána a zúgó harangok mellett vonultunk a Magyarok Nagyasszonya templomba, ahol Dénes atya várt bennünket. Az ereklyéket az oltárra tettük, a közösen vitt, mezei virágokkal feldíszített gyomaendrődi kereszttel együtt. A szentmisét Hüse atya celebrálta, de ott volt Kalamán atya is. A szentmise végén Dénes atya összegezte a zarándoklatot,

hősöknek nevezve a zarándokokat. Ezután a faluban végig jártuk a keresztutat, mind a tizennégy stációt. A nap végén a helyiek agapéval, szeretetvendégséggel vártak bennünket.

Már többször említettem, hogy a zarándoklat lényege a hitünk erősítése mellett az egymáshoz való kapcsolatunk erősítése is. Az utak alatt több személyes jó kapcsolat is kialakul, a közös hit megnyitja az embereket egymásnak, csodákat élünk át, része lehetünk egymás örömeinek, bánatának. A közös imádkozás, éneklés mindig feltölt bennünket, és megerősíti az Istenhez való hűségünket. „Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek a nevemben, ott vagyok közöttük.” Máté 18.20

A zarándoklat után egy héttel kaptuk a hírt, hogy Dénes Atya meghalt. Tudtuk, hogy nagyon beteg, csodáltuk is az akarat erejét, amivel megszervezte ezt a különleges, rendhagyó, zarándoklatot. A zarándokok még megkapták tőle a lelki útravalót, a Szent László zarándoklat örökségét.

Nyugodj békében Dénes Atya!

Nyugodj békében Lengyel Atya!

Kiszely Sándor

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelvéd billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könnyű sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Busa Tamás

Operaénekes, volt endrődi kántor (1955-2021)

Nagyszombat délelőttjén - azaz 2021. április 3-án - 10:00-órakor elhunyt Busa Tamás operaénekes. 1955-ben született. Csongrádon kezdte zenei tanulmányait zongorán és oboán. 1973-ban érettségizett Szegeden a Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskola oboa tanszakon. 14 éves korától rendszeresen orgonált, Budapesten elvégezte a kántorkarnagyképzőt. Vizsgái után több magyarországi városban dolgozott kántorként.

Endrődön 1977-1982 között kántorizált. Nagyon szerettük a templomot betöltő hangját. Neki nem kellett az énekléshez mikrofon. Emlékezetes marad számunkra, amikor 2010-ben, a Csernus Mihály emlékmiséen mint vendég újra orgonálhatott és énekelhetett. Nagyon felemelő és magasztos volt az énekhangja és hozzá az orgonajátéka.

1987-től a Szegedi Liszt Ferenc Zeneművészeti Akadémia magánének tanszakon tanult, tanára Sinkó György volt. Operaénekesi pályáját a Gregor József vezette Szegedi Nemzeti Színháznál kezdte, 1990-ben debütált Silvio szerepében (Leoncavallo: Bajazzók). 1997-től a Magyar Állami Operaház magánénekese. Bariton főszerepeivel rendszeresen fellépett a szegedi és debreceni színházakban, valamint Európa számos országában és a tengerentúlon is.

Közel 4 hete kórházba került, elkapta a Covid fertőzést. Az utolsó két hetet lélegeztetőgépen töltötte. Nagyon sokan imádkoztunk érte itthon és a világ különböző pontjain. A Budapesti Szent László Kórház orvosai és nővérei az utolsó percig fantasztikus erővel, szeretettel és kitartással küzdöttek az életéért. Nem bírta tovább.... Örökre elment.

Nagyon hiányozni fog. Isten adjon neki örök nyugalomra és az örök világosság fényeskedjék neki. Nyugodjék békében.

Temetése április 24-én szülővárosában, Csongrádon volt, a Köztemetőben helyezték örök nyugalomra. Az Egyházközség részéről részt vetünk a temetésen, és sírján koszorút helyeztünk el. Április 25-én, vasárnap pedig az endrődi Szent Imre-templomban, a 10:00-órai nagymise keretében imádkoztunk lelkiüdvéért.

Fájó szívvel és örök emlékekkel búcsúzunk Tőle.

Az Endrődi Egyházközség nevében

Ungvölgyi János világi elnök

(Fotó: az endrődi templomban készült 2010-ben)

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Dr. Dénes Zoltán

újirázi plébános 1957-2021

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye püspöke és a rokonság megrendülten, de hűsvéti hittel tudatja, hogy

Dr. DÉNES ZOLTÁN MIHÁLY

címzetes kanonok, espereshelyettes, újirázi plébános életének 65., papságának 36. évében 2021. május 15-én, türelemmel viselt súlyos betegség után hazatért Krisztus Urunkhoz.

Dénes Zoltán 1957. május 12-én született Szegeden. 1985. június 14-én Szegeden szentelték pappá. Szolgált adminisztrátorként Mórahalmon 1985-86-ban; káplánként a debreceni Szent Anna-Főplébánián 1986-87-ben és Gyulán 1987-89-ben; plébánusként Újirázon 1989-től haláláig, Berettyóújfaluban 2014-16-ban. Espereshelyettes volt 2010-től haláláig a Berettyóújfalui Esperesi Kerületben. 2012-ben címzetes kanonoki címmel ismerték el lelkipásztori helytállását. 2019. augusztus 19-én a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetését vehette át.

Fáradhatatlanul kutatta és odaadóan szeretett meg tanítványaival és az érdeklődőkkel a bihari táj vallásnéprajzát. Kezdeményezéséből a hívek sokaságát vonta be az újjáélesztett Szent László-zarándoklatba.

„Régi nagy királyunk, dicsőséges László, kérünk, légy Istennél értünk közbenjáró!”

(a Nagyvárad Szent László-himnusz refrénje)

* * *

In memoriam Dénes Zoltán atya

„Az ég madarainak is csak egy csepp víz kellett...”

Dr. Dénes Zoltán újirázi plébános 64 éves korában, gyógyíthatatlan betegségben meghalt.

Még néhány héttel ezelőtt együtt terveztük és szerveztük a Szent László zárandoklatot. Tíz éve indult a lelki út és erre a jeles alkalomra Zoltán atya különleges kincsekkel készült. Elhozta Szent György és Szent László ereklyéit, hogy segítsenek minket az úton. Pedig már neki kellett volna a segítség, a betegség már átjárta a testét, de ő mégis vidám és bizakodó volt.

Igazi katalizátora volt a közösségeknek, így a miénknek is. Egyetemi tanulmányaim kapcsán talákoztam vele először Vaszkó Irénke néninél, 1999-ben. Később közös néprajzi táborokat szerveztünk az Endrődi Tájháza és a festői szépségű

Harcász-zugi holtág partjára. A néprajz szakos hallgatók belekóstoltak az „élet múzeológiájába”.

Atya -, mert csak így hívtuk tanárunkat Dénes Zoltánt, mindig átgondolt és nagyívű programokat szervezett és tanított minket szakmánk szeretetére és fontosságára. Ő vitte tovább az Ujváry professzor úr által elindított szakmai hálózatépítést, és dolgozta ki a Szent László gyalogzarándoklat szakmai programját is. Sokrétű ember volt: pap, tanár, történész, etnográfus, nyelvész, földrajztudós és botanikus. De amellett gyakorlatias volt, ha kellett autóbust szerelt, vagy traktort vezetett. Mi, fiatalok rajongtunk érte, hiszen olyan példaképünk volt, aki nemcsak széles látókörével és hatalmas műveltségével tűnt ki kortársai közül, hanem nagyszerű humorával, emberiségével és feltétlen hitével is. Mindig segített az elesetteken, a rászorulókon, mindig úton volt, de soha nem panaszkodott, csak a feladatokat nézte, a megoldást kereste.

Endrődhez ezer szállal kötődött. Anyai nagyapjának a háza a Kinizsi utcában ma is áll. Az elkobzott Templom-zugi családi birtok emlékére a Harcász-zugban vásárolt földeket és hozta létre azt a közösségi helyet, mely sokunknak ma is nagyon fontos helyszín. Bár Mezőhegyesen nevelkedett és élt, mindig endrődinek vallotta magát.

Sokat foglalkozott vidékünk történelmi és néprajzi hagyományával. Gyűjtéseket szervezett és aktív résztvevője volt a tájházban évenként megrendezésre kerülő Háromkirályjárásnak. Gyomaendrőd és a Debreceni Egyetem között kialakult szoros szakmai kapcsolatnak ő volt az elindítója és állandó mentora. A gyomaendrődi tudományos konferenciáknak előadója és társszervezője volt.

2012-ben elindult a Gyomaendrődöt Nagyváraddal összekötő Szent László gyalogzarándoklat, melynek szellemi atyja, szervezője volt Zoltán atya. Az első zárandoklaton még együtt indultunk útnak a Hármaskörös gátján. Nagy izgalommal tettük meg az első kilométereket, közben Atya folyamatosan mesélte a humoros és tanulságos történeteket zárandoklatokról és zárandokokról. Mi hátzissákkal, túracipőben, megfelelő vízkészlettel indultunk el a háromnapos, több mint száz kilométeres zárandokútra. Atya utcai cipőben, sapka nélkül, és végig arról beszélt, hogy az ég madarairól sem gondoskodik senki, mégis akad mindig egy pár csepp víz, mellyel szomjukat olthatják és néhány magocska, mellyel jól lakhatnak...

Kedves Atya! Csak most látjuk, hogy mennyire része voltál életünknek. Tőled jó tanácsokat kaptunk, ha kellett kiálltál értünk. A hitben mindig egyenes utat mutattál nekünk, türelemmel figyelted botladozásainkat.

A munkát, mit ránk bízta, igyekeztünk tovább vinni és emlékedet örökké szívünkbe zárjuk. Nyugodj békében!

Dr. Szonda István

Önkormányzati

h í r e k

A Képviselő-testület ugyan nem ülésezik a vészhelyzet kihirdetése óta, de a döntések véleményezéséhez folyamatosan érkezik az előterjesztés. Legutóbb a Holtág Fejlesztési Alap kiírását véleményezte a testület.

A korábbi években a külterületi holtágak környezetében az önkormányzat és a holtági egyesületek közösen végezték a szúnyoggyérítést. A hivatal feladata volt a kivitelező beszerzése, a munka koordinálása, míg az egyesületek a gyérítés költségét finanszírozták. Ezek az eljárások legtöbb esetben légi, kémiai gyérítések voltak, amelyek 2020 januárjától környezetvédelmi okokból megszűntek, illetve a korábban használt szereket már nem lehetet kiszórni. Mindezek ismeretében a holtági területek gyérítése nem szerepel az önkormányzati közbeszerzések között, a földi szúnyoggyérítés pedig mindenki számára elérhető.

A fentiek miatt a 22/2020. (XI.26.) önkormányzati rendelet megalkotásakor a Holtág-fejlesztési alap B) komponensében meghatározásra került egy újfajta támogatás, melyre a civil szervezetek nyújthatnak be pályázatot. Ez a támogatás a saját megrendelésre végzett, földi, kémiai szúnyoggyérítés 50%-os megtérítését foglalja magába. A szervezeteknek az igényt, a gyérítést követően, a számla teljesítése után, de 15 napon belül kell benyújtani.

A határozati javaslat értelmében, a vészhelyzet kihirdetése miatt Gyomaendrőd Város Önkormányzata képviselő-testületének feladat és hatáskörében eljárva Toldi Balázs polgármester az alábbi döntést hozta:

-Gyomaendrőd Város Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a 2021. évi Holtág-fejlesztési Alap B) komponensére vonatkozóan tett javaslatot, a pályázati adatlapot és felhívást.

A támogatás 2021. június 1. és 2021. szeptember 30. között elvégzett szúnyoggyérítés teljesített költségének 50%-os mértékét foglalja magába, a támogatás a rendelkezésre álló forrás mértékéig nyújtható. (1.5 millió Ft)

A pályázat során maximálisan kifizethető költségek:

-Földi ULW technológiás szúnyoggyérítés 1600 Ft+ Áfa/ha

-Földi kémiai szúnyoggyérítés (melegköd képzés):1500 Ft+ Áfa/ha

A pályázati űrlaphoz csatolni szükséges a tevékenységet végzővel kötött szerződés másolatát, a teljesített számla másolatát, valamint a teljesített pénzügyi bizonylat másolatát.

A pályázat jellege: nyílt

A pályázatot papír alapon a város Polgármesterének címezve kell benyújtani. (5500 Gyomaendrőd selyem út 124. szám)

A pályázati adatlap a következő honlapon érhető el: www.gyomaendrod.hu/hu/civil_palyazatok

gyomaendrod.hu/hu/civil_palyazatok

A pályázatok elbírálása érkezési sorrendben történik!

A támogatás folyósítására egy összegben kerül sor, amennyiben nincs egyéb kizáró ok.

Lehoczkiné Timár Irén

Alpolgármester

MAGYAR KÉZBE KERÜLTEK KÜLFÖLDI TULAJDONBÓL HAZAI AGRÁRCÉGEK

A GVC Zrt. közleménye

A 100%-ban magyar tulajdonban lévő GVC Zrt. olasz magánszemélyek által birtokolt, zalai agrárvállalkozásokat vásárolt. Az összesen négy agrárcég megvásárlásával éves szinten mintegy négy milliárd forintnyi termelő kapacitás került magyar kézbe, amelyek főként szántóföldi növénytermesztés és állattenyésztés ágazatokban érdekeltek. Ezzel nem csak a hazai nemzetgazdaság erősödik, hanem biztosítottá válik számos magyar, zalai család megélhetése is a stabil munkahelyteremtés és fenntartás révén. Ezen felül a szintén a GVC Zrt. égisze alá tartozó Hungast, mint piacvezető étkeztetési szolgáltató még szélesebb körben tudja alkalmazni gyakorlatát, miszerint az ellátási láncok lerövidítésével hazai alapanyagokból, magyar munkaerő hozzáadott értékével szinergiákat tud eredményesen kialakítani, amellyel környezetvédelmi törekvéseket is szolgálni tudnak.

Enyedi Csaba

kommunikációs igazgató

GVC GROUP

Nyertünk a pályázaton

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. kiírásában „Egyházi épített örökség védelme és egyéb beruházások támogatása” kategóriában pályázott az Endrődi Szt. Imre Plébánia. 15.000 000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesültünk. A pályázati pénzből a Templom belső villamos hálózatának eszköz beszerzését, a munkálatok elvégzését és a Templom lábáztatának külső és belső helyreállítását csináltatjuk meg.

Pályázati kódszám: EEÖR-KP/1-2021/1-000925

A Gyomai Jézus Szíve Plébánia szintén sikeresen pályázott. A 15.000.000 Ft-ból a templom falátvágását és szigetelését szeretnék elvégezni.

Pályázati kódszám: EEÖR-KP-1-2021/1-001183

Köszönjük szépen a Magyar Kormány támogatását.

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Ürnapja

Az Oltáriszentség ünnepe

A kovásztalan kenyér első napján, amikor a húsvéti bárányt fel szokták áldozni, tanítványai megkérdezték: „Mi a szándéked? Hová menjünk, hogy megtegyük az előkészületeket a húsvéti bárány elköltéséhez?” Erre elküldte két tanítványát: „Menjetek a városba! – mondta. – Ott találkoztok egy vizeskorsót vivő emberrel. Szegődjetek a nyomába, aztán ahová bemegy, ott mondjátok meg a házigazdának: A Mester kérdezteti, hol van az a terem, ahol a húsvéti bárányt tanítványaimmal elfogyaszthatom? Ő majd mutat nektek egy városokkal berendezett tágas emeleti helyiséget. Ott készítték el.” A tanítványok elmentek, s a városba érve mindent úgy találtak, ahogy megmondta, s el is készítették a húsvéti vacsorát. Mk 14,12-16.22-26

Az Úr napja az oltáriszentség tiszteletének reformáció utáni formájával áll kapcsolatban. Nagycsütörtök az oltáriszentség születésének napja, de az egyház gyásza nem engedi meg hogy ezt a titkot méltó módon ünnepeljük 1255-ben Cornilloni Juliánna látomásai alapján Róbert Lüttich-i püspök rendelte el ezt az ünnepet és első feljegyzésünk az ünnepségről 1247-ből való IV. Orbán pápa terjesztette ki az ünnepet az egész egyházra 1264-ben. A Lauda Sion ének melyet Aq. Szt Tamástól származtatnak vezette be, az ünnep miséjét:

„Szinében bor és kenyérnek (Jel csak ez és más a lényeg) Drága nagy jók rejlenek. / Vér bár a bor, test az étel/ Egy is Krisztus, semmi kétely! / Két szín Őt nem osztja meg.” A miséhez tartozó máig is végzett körmenet sátrakkal először Kölnben alakult ki 13-14. században. Az ünnep a keresztény eucharisztia tisztelet elmélyítésére szolgált.

A húsvéti ünnep Niszán 15-én ülték, de ezzel párhuzamosan ünnepelték a kovásztalan kenyerek egyhetes ünnepét. Jézus amikor a maga Pászka ünnepet megülte, akkor azt galileai naptár szerint tette Jeruzsálemben. Ezen az ünnepen jelentette be Jézus szenvedésének és halálának elkerülhetetlenségét. Ma is vitatott, hogy amikor az eucharisziát alapította, a Pászka vacsorának a szertartását változtatta meg, vagy saját rítust alapított. Annyi biztos, hogy ebből a korból a Pászka vacsoráról, amely este kezdődött és legalább éjfélig tartott, nem maradt fenn pontos szertartási leírás. Amit ismerünk az a Talmudból való és néhány száz évvel későbbi, és jó okunk van feltételezni, hogy a párhuzamosan kialakult keresztény gyakorlatra is reflektált. Például az a tilalom, hogy a „*kehelyre és a kenyérre nem mondunk semmit.*”

A keresztény közösségben azonban nem Jézus pászka ünnepét ismételték, hanem egy keresztény szertartást. A Pászkát ugyanis csak évente egyszer, a „kenyértörést” pedig hetenként, vasárnaponként, a feltámadás napján ismételték, a keresztény közösségekben és keresztény házakban, ezt erősíti meg a 1Kor 11,23-26, amely megőrizte számunkra az „átváltoztatás” szavainak legősibb verzióját. Ezeket a szavakat nem hangolták össze a szinoptikusok, mert az eucharisztia létesítésével kapcsolatos rendelkezések csak fokozatosan alakultak ki. De azt el kell mondanunk, hogy ez lett a legsajátosabb keresztény ünnep. Ez különítette el a zsidókat a keresztényektől, a zsinagógai szertartást a keresztény áldozati összejöveteltől. Az oltáriszentségben Jézus jelenlétét tisztelni, az új szövetség szertartását ünnepelni a legsajátosabb keresztény ünnep lett.

A reformáció vitái már nem ennek a szövegnek a vitái, hanem viták Jézus jelenlétének formáiról a kenyér és a bor színe alatt. A katolikus „transzsubstancia” (átlényegülés) tanát, amely az oltáriszentségi Jézus tiszteletét külön imádság formájában is szorgalmazta, a reformátorok fokozatosan emlék vacsorává silányították. Viszont a szentségi rész mellett fontos szerepe lett az Ige liturgiának, a Szentírás olvasás kapcsán az igéből is táplálkozó hívek oktatása és elmélkedése. 14 évszázadon keresztül őrizték az eucharisztia hagyományát és csak ekkor kezdődött értelmezési vita körülötte. Az Eucharisztia vétele tiszta lelki állapotban gyónás után a katolikus keresztény lelki élet fontos eleme lett. Úgy érezték akkor állnak kapcsolatban az egyházzal és a hívek egymással, ha veszik az oltári szentséget, vagyis áldoznak. Az utolsó vacsorán Krisztus testének

és vérének megosztása, az új szövetséget létesítette és az apostolokat a vétellel Krisztus tagjaivá avatta.

Az eucharisztia tisztelete és a katolikus az egyház léte elválaszthatatlan egymástól. Ez számunkra azt jelenti, nem tudunk elképzelni olyan egyházat, amelyben a közösséget, csupán az ige teremti meg, sem olyat, amelyben a híveket csak baráti közösség kapcsolja egybe. Ezek szükséges, de nem elégséges feltételei a katolikus egyház és közösség felfogásnak. A krisztussal egyesült tagok a hármaskötés Krisztus, egyház, testvéri együttérzés alapján tartoznak egybe.

Dr. Benyik György

IMÁDSÁG

2021. június 6.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa arra kéri egyházukat és híveiket, hogy június 6-án, vasárnap délelőtt emlékeztessenek a harang szavával az elhunytakra, a járvány okozta veszteségeinkre. Legyen ez a harangzúgás a hálaadás kifejezője is azért, hogy megmaradtunk, hogy Isten segítségével újat kezdhetünk. Kérjük, imádkozzák minden templomban a vasárnapi szentmisén, istentiszteleten ezt az imádságot:

Mennyei Atyánk! Hűséges Istenünk! A veszteség, a bezártság, a betegség, a tanácstalanság terhe sújtott minket az elmúlt időben. Gyászolunk. A Te kezébe ajánljuk azokat, akik elmentek. Bocsásd meg bűneiket, és adj nekik örök üdvösséget! Tőled kérünk vigasztalást az itt maradóknak.

Számba vesszük veszteségeinket, keressük egymást, az újkezdés lehetőségét, és keresünk Téged, az élet Urát és megtartóját. Kérünk, Szentlelked által mutasd meg nekünk szándékozat, amikor meg akarjuk érteni azt, ami körülöttünk és bennünk történik.

Köszönjük, hogy megtartottál minket ebben a bajban és megpróbáltatásban.

Köszönjük, hogy vannak, akik ott állnak a betegek mellett. Ők naponta azért dolgoznak, hogy megmentsek életünket a járványtól. Adj nekik továbbra is erőt, kitartást, hitet és reménységet.

Adj nekünk is erőt és figyelmet, hogy meglássuk a bajbajutótakat, és segíteni tudjunk nekik. Mutass utat nekünk, akik ezután jobban, szebben, nagyobb hittel és szeretettel akarunk élni. Áldd meg egyházunkat, hazánkat és minden embert, akiknek életet ajándékoztál.

Jézus Krisztus, a Te Fiad által.Ámen.

Anyák napja

Áldozócstörtörtökön valóságos népvándorlás indult a polgári iskola felé. Kora délután virágos ágakkal, csokrokkal jöttek a külterületi elemi iskolások: décs-páskomiak, ugariak, kocsorhegyiek stb-nek, Három óra körül már a belterületi elemi iskolások is gyülekeztek. Négyre pedig a sok vig gyermek lármájától hangos volt a polgári iskola udvara.

A polgári iskola nagy természetzsolfalásig megtöltötte a szülőket, főképpen édesanyák nagy serege. Először a polgári iskola növendékei szerepeltek. Az ifj. Vöröskereszt tagjai rendezték az ünnepélyt. Özv. dr. Maác Jánosné vezetésével, a következő műsorral: 1. Vöröskereszt Jelige. Énekeltek a növendékek. 2. Anya-ölből. Gyula diáktól. Szav. Ujrin Vendel I. o. t. 3. Ünnepi beszédet mondott Honti Mária IV. o. t. 4. Édesanyám. Énekelte Kurilla A. és Honti Mária IV. és Kalmár M. III. o. tanulók. 5. Két diák beszélget. Előadták Köles D. és Varga L. IV. o. t. 6. Tréfás kánon. Énekeltek: Maác L. II. Kurilla L. IV. Kurilla I. III. és Timár Ede III. o. t. 7. Anyák napján c. szindarab. Előadták magyar tánc és ének számokkal a III. és IV. o. leányok. 8. Ke-ringők. Hegedülte Katona Irén II. o. t. 10. Táncolt Bence Izabella. 11. Magyar anyák. Móra Lászlótól. Szav. Timár Margit IV. o. t.

Az elemi iskolák növendékei szebbnél-szebb szavakat, megható kis szindarabokat adtak elő, ügyesen, jól előkészítve. Minden egyes számból az édesanya iránti mélyszéles szeretet csillogott elő.

A polgáristák lelkiismeret, az elemisták pedig virágcsokrot nyújtottak át édesanyjuknak.

Az ünnepély végén Csernus Mihály apátplebános imleg szavakkal üdvözölte a szülőket, különösen a többgyermekes anyákat. Beszédében kidomborította a Krisztusi erkölcsi törvények szerint élő édesanya gyönyörű szép hivatását és nemes önfeláldozását katolikus és nemzeti szempontból.

A magyarság életreje és jövője a magyar anyák termékenységétől függ.

Az egy-két gyermekes modern családok elkényeztetett gyermekei nemhogy felvirágoztatni, de még fenntartani sem tudják Szent István ősi országát — a szomszéd fajok szaporulat bősége ellenében.

Az ünnepély a Himnusz elnevelésével ért véget.

Szülői értekezletre jöttek össze Áldozócstörtörtökön növendékeink szülei melyen dr. Hunya Sándor tanár tartott értékes előadást. A szülői ház részvétele a tanulók

iskolai munkájában" címén, melyben részletesen fejtegette hogy miképpen támogathatják a tanulót iskolai munkájának elvégzésében a szülők. Továbbiakban rámutatott, hogy mi lehet az oka, ha a gyermek otthon nem képes az iskolai feladatát elvégezni és hogyan lehet ezen nehézséget megszüntetni. Végül kérte a szülőket hogy az iskola és a szülői ház a gyermekek jobb nevelése érdekében fogjon össze. Közös akaratral és erőfeszítéssel dolgozzunk, hogy Isten dicsőségére és édes magyar hazánk javára derék, kötelességtudó, munkás művelt hazaszerető nemzedéket nevelhessünk.

Utána Csernus Mihály apátplebános, iskolaszéki elnök fejtegette a polgári iskola népművelő és nevelői fontosságát. A mai időben mindenkinek szükséges a négy középiskola elvégzése, akár tovább tanul, akár atyjának régi mesterségét folytatja. Országunk megnagyobbodásával sokan elhelyezkedtek a visszatért területeken, a polgári iskola elvégzése után. A tanári-karnak és szülőkközös feladata, hogy vallásérkölcsei tekintetben egyensúlyozott liliomös-lelkű, tekintélyt tisztelő, rendezés és szorgalmas munkához hozzászoktatott, magyar érzésű ifjúságot neveljünk egyházunknak és községünkön keresztül keresztül hazánkunk. A szülők szívlelték meg az elhangzottakat és segítségük elő a tanári-kar munkáját.

Dr. Csókási Béla igazgató adott még értékes felvilágosítást a tanítás anyagi feltételeiről, az iskolai törvényeknek a szüniidőben való pontos betartásáról s a jövő tanévi beírások idejéről.

Tornaünnepély

Az endrődi rom. kat. Szent Imre polgári fiúiskola 1941. évi június hó 15-én fél 4 órai kezdettel tartja a ligeti sportpályán nyilvános tornaünnepélyt melyre a T. szülőket és a nagyérdemű közönséget ezuton hívja meg a tantestület.

Igazgatóság.

Tanulók!

Figyelem! A nyári szüniidőben minden tanuló vasár- és ünnepnapokon szentmisét köteles hallgatni. A tantestület itthon időző tagjai — saját iskoláikból vezetik tanulóikat. Azok a külterületi iskolakötelesek, akik a belterületi templomban kívánnak szentmisét hallgatni, a központi leányiskolában vagy a polgári iskolában gyülekezzenek, ahonnan vezetésük történik. A külterületi szentmisék időrendjét a Hármas-Körösben mindig megtalálják az olvasók.

Sokgyermekes édesanyák

jutalmazása. Anyák napján Csernus Mihály apátplebános kilenc olyan sokgyermekes katolikus édesanyát részesített pénz és természetbeni segélyben, akik 1930 óta legalább hat gyermeket hoztak a világra. Sajnálatos, hogy ilyen nagy községben csak 9 anya akadt, aki istenfélő, becsületes házassági élete és szent hivatása tudatában anyai legszentebb kötelességét áldozatos lélekkel teljesítette. Öszinte tiszteltünknek és nagybecsülésünknek óhajunk kifejezést adni, amikor a kilenc igaz magyar édesanya nevét ide iktatjuk: özv. Jambrik Lukácsné sz. Gácsi Veronika (7 gyermek), Majoros Györgyné sz. Bela Etelka (6 gyermek), Kurilla Ágostonné sz. Gonda Etelka (7 gyermek), Barják Mihályné sz. Czikkely Mária (6 gyermek), Ungi Jánosné sz. Fekécs. Etelka (6 gyermek), Szujó Vincéné sz. Dinya Franciszka (8 gyermekből 5 élő), Wagner Györgyné sz. Dávid Mária (6 gyermekből 5 élő), Deákfalvi Andrásné sz. Timár Mária (10 gyermekből 8 élő), Szosznyák Rezsőné sz. Dávid Ilona (6 élő).

Apátplebános ígéretet tett, hogy a sokgyermekes családok jobb tehetségű gyermekei az endrődi polgári iskolában külön elnyert és anyagi segítséget is nyernek.

Az endrődi rom. kat. Szent Imre polgári fiúiskola felvételi tájékoztatója az 1941-42. iskolai tanúvre

A beírások június hó 23-án, a pótbekirások szeptember 6-án és 7-én lesznek.

A polgári iskola I. osztályába azok a tanulók iratkozhatnak be, akik az elemi iskola IV. osztályát legalább elégséges eredménnyel elvégezték, szeptember hó 15-ig 10 életévüket betöltötték, de 13 életévüket még nem érték el.

Aki első ízben iratkozik iskolánkba, a következő okmányokat hozza magával: 1. utolsó iskolai bizonyítványát, 2. születési anyakönyvi kivonatát (keresztlevelét), 3. újraoltási bizonyítványát, Aki már járt iskolánkba csak tanulmányi értesítő könyvecskéjét hozza magával.

Az elemi iskola V-VI. osztályát végzett tanulók felvehető a polgári iskola II. osztályába, ha az utolsó két évet — az írás, ének és testgyakorlás kivételével — minden tantárgyból legalább jó eredménnyel végezték és az I. osztályos magyarból, németből és számtan-mértanból a felvételi vizsgálatot legkésőbb szeptember hó 30-ig sikerrel letették. A felvételi vizsgálat írásbeli és szóbeli.

Dija 20 pengő. A folyamodványt legkésőbb július hó 15-ig kell az igazgatóságnak beadni.

Tandijak: A rom. kat. vallásuk tandij és mellékdijak címén évi 44.— pengőt, a protestánsok évi 69.— pengőt, az izraelita vallásuk 88.— pengőt fizetnek.

A tandij havi részletekben is fizethető minden hónap 5-ig.

A szegénysorsu és jó előmeneteli tanulóink tandijkedvezményt kaphatnak. Iskolánk segélykönyvtáránál tankönyveket is kaphatnak csekély használati díj ellenében szegényebb sorsu növendékeink. Igazgatóság.

Közgyűlés. Az endrődi rk. egyházközségi képviselőtestület legutóbbi közgyűlésén — a folyó iskolai ügyek mellett — letárgyalta az egyházközség jövő évi költségvetését is. A költségvetési tervezet az évek óta tartó vízkárok és gyenge termések okozta adótolrlesek miatt fedezet — hiánnyal zárul. Képviselőtestület nem kíván újabb adóemlést, mert az eddigi iskolai adóterhek is a teherbíró képesség legfelső határán állnak. Részben a politikai község törvényes fenntartási hozzájárulását kéri biztosítani, részben kölcsön útján kívánja fedezni az el nem hárítható, multhatatlanul szükséges kiadásokat. Foglalkozott továbbá képviselőtestület a Kultuszminisztériumtól elrendelt VII. osztályok megnyitásának kérdésével is. Felterjesztést tett a szegedi tankerületi Főigazgatóságtól, hogy a miniszter a rendelet részben módosításával a kondorostanyai központ, a két öregkerti, decspáskumi, gyomavégyi és mihóti, továbbá a varjasi I. és a csejti iskolában engedélyezze a VII. osztály megnyitását. Ahol megnyílik a VII. osztály, azon körzetekben a VI. osztályt végzett növendékek nem ismétlőiskolába, hanem a VII. osztályba tartoznak járni. Képviselőtestület köszönetét fejezte ki Endrőd község képviselőtestületének a temetői ravatalozók építési költségeihez való hozzájárulásáért.

Erős iramban épül a gyomaendrődi új betonut. A kétkedők végre megnyugodtak azzal a megjegyzéssel, hogy „hát nem hittük volna, hogy az alispány ur ilyen gyorsan a szavának áll!” Sokan azt is hozzátették, hogy „Isten éltesse sokáig!”

Halálozás. Ismét egy áldott, jó lelket tettünk: Pajor Krisztián, Kalmár Vincének, az endrődi egyházközség világi elnökének nemesszivű, köztisztelőben álló hitvestársát. A község színe-jáva ésvtett a jós ágos matróna temetésén és szívből imádkozott érte, hogy az Ur Jézus legyen örök jutalma. — Váratlanul, szívvelhűdésben halt el a villanytelep érdemes igazgatója: Gellai Mihály birtokos. A szövetkezet agilis vezetőjét veszítette az elhunyt férjüban.

80 évvel ezelőtt írták...

Hősök napi megemlékezés

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának szervezésében került megrendezésre a Szent Imre Katolikus Templomban a Hősök Napi megemlékezés május utolsó vasárnapján. Az engesztelő szentmisét követően ünnepi beszédet mondott Dr. Forisek Péter egyetemi docens, a Debreceni Egyetem tanárképzési főigazgatója. Beszédében kiemelte, hogy a mai napon azokra a magyar katonákra és civil áldozatokra emlékezünk, akik életüket áldozták Hazánkért.

A koszorú és a hála virágainak, valamint a mécsesek elhelyezésére a Hősök terén került sor.

Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrődi Járási Hivatal közleményei

További hírek és információk: www.bekesijarasok.hu

Telefon: 66/581-320

A gyógynövénygyűjtést tanítják a közfoglalkoztatottaknak Dévaványán

A helyi közfoglalkoztatottak számára szervezett gyógynövénygyűjtő tanfolyamot a kormányhivatal és a dévaványai önkormányzat a Startmunka mintaprogram keretében. A május 10-én debütált 335 órás képzés a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) keretében valósul meg, a tanfolyamon 12 közfoglalkoztatott sajátítja el a gyógynövények termesztésével, gyűjtésével, szakszerű feldolgozásával kapcsolatos ismereteket. A dévaványai önkormányzat a Startmunka mintaprogram mezőgazdasági alprogramja keretében már évek óta foglalkozik gyógynövénytermesztéssel is. Idén máriatövist, koriandert és körömvirágot termesztnek. A képzésben résztvevő közfoglalkoztatottak egy helyben működő gazdasági társaság telephelyén és a város kertészetében teljesítik a gyakorlati foglalkoztatásokat.

Tudósítás: Lehóczkiné Tímár Irén

A fényképekért köszönet
Ungvölgyi Jánosnak
és Dr. Szonda Istvánnak.

Tródmalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Lackfi János #jóéjtpuszi

Lackfi János naponta küld jóéjtpusztit Olvasóinak. Hihetetlen természetességgel, könnyed eleganciával, végtelen derűvel.

Teheti, hiszen Kapcsolatban van. Kapcsolatban az éltető, kiapadhatatlan, megújító, bőséget árasztó Forrással. A zsolttáros erről így ír: „Olyan, mint a folyóvíz mellé ültetett fa, amely idejében meghozza gyümölcsét, és amelynek nem hull le a lombja.” (Zsolt 1, 3) Ebből a folyóvízből születnek napról napra „jóéjtpuszi”, s mi csak ámulunk-bámulunk meghökkentő, sírós-nevetős, érzelmeinket jócskán megmozgató, felrázó versein.

Hogy kiről, miről szólnak ezek? Rólunk, keresztényekről. A nagyon is ebben a világban élő, vallásosnak mondott emberekről. Horizontális életünk színpadán tragédia, komédia, olykor tragikomédia váltja egymást... földrengésekkel, égzengésekkel, erőszakkal, örömmök hajszolásával. Lackfi János mestere annak – XXI. századi stílusban, nyelvvezettel -, hogy megláttassa velünk kötözöttségeinket, a konvenciók, érdekek hálójában vergődő énünket. Azzal az emberrel találkozunk verseiben, aki a benne élő istenartól távol van,

nem ismeri, vagy nem akarja felismerni, aki Istent saját vágyaihoz, világához, a világhoz akarja igazítani. Ott hamar lemállik a vallás máza - nem is kell hozzá nagy megpróbáltatás, „csak” emberi természetünk -, ahol nincs valódi kapcsolat az élő Istennel.

A jó hír az, hogy zaklatott, nehézségekkel teli világunk egy végtelenül szerető Isten kezében van, Aki minden pillanatban készen áll a Kapcsolatra. Csak rá kell ébrednünk! Ennek a tudásnak a derűje, ereje árad Lackfi János minden verséből.

A sokak által kedvelt - esténként közösségi oldalon megjelenő írások - most már könyv alakban is elérhetőek. Letehetetlen! Szívből ajánlom mindenkinek!

Könyvajánló a borítóról:

„Mennyire sokat jelentett gyerekként az a pillanat lefekvéskor, amikor apa odahajolt, elrendezgette rajtunk a takarót, fejünk alatt a párnát, és még mondott egy mondatot, amin aztán gondolkodhatunk elalvásig! Lackfi János az itt olvasható szövegeken keresztül a közösségi médiában emberek tízezreinek adott bátorítást, derűt, gondolkodnivalót.” (Hodász András)

„Megment-e valóban, ha felfelé nézünk! És ha befelé? Milyen mély és milyen magas az igazi hit! Elemien őszinte, teljes valónkat felforgató, izgalmasan sokféle, csipősen friss korpépet, semmitől vissza nem riadó rákérdezést és szembesítést tart a kezében a jóra bátor olvasó. Kíméletlen és kedves, lényeglátó és vicces, provokatív és játékos, fájdalmas és gyönyörű könyv ez – csak egyvalami nincs benne: kétségbeesés.” (Szabó T. Anna)

„A jóéjtpuszi halkán és gyengéden érkezik a homlokodra, hogy megnyugtasson és finoman átsegítsen az álmok világába. Ja, nem! Mert a Lackfi János-féle jóéjtpuszi meglep, meghökkent, fölzaklat, és ami a lényeg: fölébreszt. Nem ismerek senkit, aki ilyen elegánsan és ennyi szeretettel tudna páros lábbal beleszállni a vallásos sztereotípiáinkba, melyek elválasztanak minket az élő Istentől.” (Bolyki László)

Egy gyermekelőadás után a gyomaendrői Határ Győző Könyvtárban 2019. március 21-én

Egészségről-betegségről

A kapor (Anethum graveolens)

Kedves Olvasók! Az új-ság kora nyári internetes oldalain egy széles körben elterjedt, a magyar konyhák háziasszonyai által is kedvelt és sokoldalúan hasznosított fűszernövény szervezetre gyakorolt gyógyhatásaival ismertem meg az érdeklődőket. Remélem a sorokat böngészők sok értékes újdonságra akadnak.

A kapor (Anethum graveolens) a zellerfélék családjába tartozó, évezredek óta ismert gyógy- és fűszernövény. Az ókori egyiptomiak szívesen fűszerezték kaporral ételleiket és ismerték afrodisziákus hatását is. Az ókorban a görögök és a rómaiak elsősorban nyugtató és emésztést serkentő tulajdonságai miatt alkalmazták. Az I. században élt görög orvos, Dioszkoridész, oly gyakran hasznosította betegei gyógyításánál, hogy sokáig a kaprot „Dioszkoridész fünek” nevezték. A kapor a római légionárius katonák révén jutott el Pannóniába. A magyar konyha egyik legkedveltebb fűszernövénye lett, a kaprot tartósítószerként is alkalmazzák a kovászos uborka és egyéb savanyúságok készítésénél. A magyar konyha kedvelt étele a kaporral ízesített tökfőzelék és túrós lepény is.

A középkori emberek mágikus hatást tulajdonítottak a kapornak, úgy vélekedtek, hogy boszorkányűzésre alkalmas. A XVII. században élt híres herbalista, Nicholas Culpeper szerint a kapor „erősíti a hasat és a szelek pompás üzője”, csuklás ellen, duzzanatok csökkentésére és a gondolkodás serkentésére is ajánlotta. A kapor a marokkói el-hanout fűszerkeverék alapját is képezi.

A gyógynövényt népi gyógyászat javasolja emésztési zavarok, gyomorrontás kezelésére, étvágyjavításra és álmatlanság elleni szerként is hatékonynak tartja. Népies nevei: kerti kapor, fűszerkapor, kerti kömény, uborkafű.

A kapor szinte mindenütt termeszthető, de nem nagyon szereti a futóhomokot és a szikes talajt. Változatos hőigényű, érését követően igényli a meleg időt, de a tavaszi fagy sem tesz benne kárt.

A kapor gyűjtését akkor érdemes megkezdeni, amikor hajtásai még zsegek és dús levelűek. A leszedett hajtásokat száraz, szellős helyen, szétterítve kell szárítani és egy jól záródó papírdobozban ajánlatos tárolni.

A kapor zöld, virágos része és a magja egyaránt felhasználható gyógyászati célra.

A kapor jelentős mennyiségben tartalmaz A-, B1-, B2-, B3-, B5-, B6-, E-vitamint és folsavat. Ásványi anyagok közül jelentős a kalcium, mangán, magnézium, vas, réz, cink és foszfor tartalma. A kapor 100 grammja 43 kcal energiát tartalmaz és magas rosttartalommal jellemezhető.

A növénynek magas az illóolaj tartalma, mely karvont, limonent, fenilpropánt, telített és többszörösen telítetlen zsírsavakat, flavonoidokat tartalmaz. A karvon bizonyítottan daganat-

ellenes hatású vegyület. A kapor illóolaj tartalma 0,5%, a termés 2,5-4% illóolajat tartalmaz. A növény illóolaj tartalma virágzás után a legmagasabb.

A kapor gyomorerősítő, oldja a gyomor-és a belek görcseit, szélhajtó hatású, kedvező alkalmazása kólika, puffadás, gyomorrontás kialakulásakor. A kapor illóolaja erős baktérium ellenes hatású, így alkalmas hasmenés csökkentésére. A kapormag forró fürdővizbe merített vázontasokban alkalmaz-

ható Escherichia coli okozta húgyúti fertőzések kezelésére, ülőfürdő formájában.

A kapor étvágyjavító, hányinger csillapító, epehajtó hatású, enyhíti a csuklást. Teája tejszaporító, vizelethajtó és bélféregűző tulajdonságú.

A kapor apiol tartalma révén izgatja a paraszimpatikus idegrendszert, jelentős értágulatot okozhat, így vérnyomás csökkentő és koszorúsér tágító tulajdonságú. A növény vérnyomás csökkentő és vizelethajtó hatása magas kálium tartalma miatt is érvényesül.

A kapormag rágcsálása ajánlott lehet kellemetlen szájszag esetén.

A gyógynövény magas fitoösztrogén tartalma miatt renyhe menstruáció erősítésére is alkalmazható, de emiatt várandóság alatt tilos a kapor fogyasztása. Szoptató nők kis mennyiségben fogyaszthatják gyógynövényt tejelválasztás serkentése céljából. A kapormagból készült főzet csökkenti a menstruációs görcsöket és a menstruációt kísérő fájaldalmakat.

A kapormagban található eugenol 2-es típusú cukorbetegségben hatékony a hasnyálmirigy inzulin termelésének fokozására. A kapormagban lévő vanádium hatására az elfogyasztott szénhidrátot az izomsejtek felveszik és energiává égetik. Vanádium tartalma miatt a kapormag főzetnek koleszterin-és vérzsírszintet csökkentő hatása is van, de emellett erősíti a csontokat, a fogakat és az izomzatot.

A kapor 2 héten át alkalmazva csökkenti a vesekőképződés valószínűségét és elhajtja a vesehomokot.

Előnyös gyógyhatással főképp a friss gyógynövény rendelkezik. A frissen szedett növény erőteljes, fűszeres illatot áraszt. A magas hőmérsékleten, gyorsan szárított növény hatóanyagai a szárítás során elillannak.

65 évesnél idősebb felnőttek és 2 évesnél fiatalabb gyermekek esetén a kapormagból készült, gyengébb forrázat alkalmazása ajánlott.

Forrás:

<https://nepgyogyaszat.com/nepgyogyaszat-gyogyirei/kapor/>

Fényképalbum

Kedves Olvasók! Szerkesztőségünk kapott egy csomó régi endródi, gyomai fotókat! Köszönet érte Giricz Lászlónak, Dávid Istvánnak, ifj. Borbély Sándornak. Nem törekszünk arra, hogy megfejtsük, hogy hol, mikor készültek a képek, kik vannak rajta. Úgy gondoljuk, ha felismerünk valakit, valakitket, netalán saját magunkat, akkor már örömet okoztunk és célt értünk. Fogadják szeretettel Olvasóink!

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei - gimnáziumi egység

Pótfelvételi - Kedves nyolcadik osztályos tanulók!

Felvettek már, de meggondoltad magad? A Szent Gellért Gimnázium szeretettel vár! Jelentkezhetsz gimnáziumi emelt óraszámú nyelvi osztályunkba, valamint rendvédelem vagy utazás-turizmus irányokban tanuló osztályunkba. A felvétel feltételeiről itt olvashatsz: <http://www.szentgellert.hu/felveteli-tajekoztato> Érdeklődni az alábbi telefonszámon lehet: 66/386-046 vagy 06-20-4075632, gimnazium@szentgellert.hu

Siker az angol történetíró versenyen

A digitális oktatás idején is részt vehettek diákjaink online versenyeken. A békéscsabai Andrassy Gyula Gimnázium március hónapban megyei angol történetíró versenyt hirdetett. A feladat az volt, hogy egy üres buborékos képregényt kellett történettel megtölteni. Gimnáziumunk két 9. osztályos tanulója benevezett a megmérettetésre, ahol kreativitásukra és angol tudásukra is szükség volt. Putnoki Csenge 1. helyezést ért el, Bula Boglárka pedig 3. helyezést, így könyvjutalomban részesültek. Tanáruk: Varsányi Gyula

Lelki napunk

Egy napsütéses tavaszi napon, pünkösd előtti pénteken öszszevont tantestületünk tagjai és a nevelő munkát segítő kollégáink összegyűltek egy kötetlen beszélgetős napra. A digitális oktatás után igazi feltöltődést jelentett ez a program, az együtt töltött idő. Egy rövid értekezletet követően felfedeztük a helyszínt, a Telekparti Szabadidő-parkot, ahol kemencében sült finom ebédet is kaptunk, zárásként pedig házi süteményekkel lepelt meg minket néhány kedves munkatárs. Kora délután feltöltődve mentünk haza, mindannyiunknak jól esett ez a kikapcsolódás.

DÖK nap a gimiben

A tavalyi évben sajnos a járvány nem tette lehetővé, hogy diákjaink a hagyományos, általuk szervezett diákönkormányzati

napot megtartsák, idén az időjárás akart közbe szólni. Az esővel mit sem törődve, azonban a járványügyi szabályokat betartva a DÖK az élményszerzés mellett döntött. Míg a főszakácsok, a kukták és konyhatündérek a tető alatt a paprikáskrumplis bográcsok körül serénykedtek, a többiek egy kis játékkal, sporttal töltötték a napot. Dél körül elkészültek a jó illatú és nem utolsó sorban ízletes ételek, majd a zsűri kiválasztotta az általuk legjobbnak tartott paprikás krumplit. A dobogósok az ízletes ételük mellé cukorkát, sütit, az első helyezett csapat pedig egy tortát kapott ajándékba. Reméljük jövőre az égbolt is a napfényes arcát mutatja a DÖK napon.

Épületenergetikai felújítás

Fenntartónk a Szeged-Csanádi Egyházmegye az Innovációs és Technológiai Minisztérium által kiírt épületenergetikai fejlesztésre támogatást nyújtó pályázatán több, mint 100 millió forintot nyert, melyet a gyomaendrői gimnázium felújítására szándékozik költeni. Két éve várjuk ezt a jó hírt, de a neheze még csak most jön: a megvalósítás. 20 év után ez lenne az első nagy beruházás az épület korszerűsítésére. Az összeget energiahatékonyság növelését célzó fejlesztésekre lehet költeni, így terveink között a fűtés korszerűsítése és a falak szigetelése szerepel. Reméljük, hogy nem csak terv marad és pár év múlva egy modernebb épületben várhatjuk diákjainkat.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Madarak és fák napja - mindenki csicsereggett ezen a napon

Csicseregtek a gyerekek, szó szerint. Egyrészt nagyon jól érezték magukat, másrészt olyan nyomkeresős, nyomozós feladatokat kaptak az osztályok, hogy mindenki tudására szükség volt ahhoz, hogy egyik állomásról, a másikig juthassanak el. Lázasan dolgoztak a gyerekek, és meg is lett az eredménye a munkának, hisz minden titokra fény derült, így az utolsó szobában kézbe vehették az osztályok a zsákmányukat: Katika néni merített papírból készült emléklapját.

Az erdő fohásza

Vándor, ki elhaladsz mellettem
hallgasd a kérésemet.

Én vagyok tűzhelyed melege

Hideg téli éjszakákon,

Én vagyok tornácod barátságos fedele,
melynek árnyékába menekülsz a tűző nap
elől, és gyümölcsöm oltja szomjadat.

Én vagyok a gerenda, mely házadat tartja

Én vagyok asztalod lapja,

Én vagyok az ágy, amelyben fekszel,
A deszka, amelyből csónakodat építed.

Én vagyok a házad ajtaja, bölcsőd fája,
koporsód fedele.

Vándor, ki elhaladsz mellettem,
ne emelj rám kezet!

Ne bánts!

Madarak és fák napján

Szépén beszélt...

Az Országos Szép Beszéd verseny kelet-magyarországi döntőjét 2021. május 14-én online rendezte meg a kisújszállási Móricz Zsigmond Református Gimnázium és Kollégium. Immár több mint húsz éve ad otthont ez a város a Kazinczyról elnevezett nagyszerű kezdeményezésnek. Kiszely Kitti 7. a osztályos tanuló a Kazinczy-jelvény bronz fokozatát kapta a zsűritől. Felkészítő tanára: Hunya Jolán.

Megyei matematika-verseny eredményei

Kiszely Kitti és tanára

Iskolánk alsós tanulói szépen szerepeltek a matematikaverseny megyei fordulójában. A következő eredmények születtek:

3. évfolyam:

I. helyezett: Varjú Zente 3. a

III. helyezett: Kovács Balázs 3. a

IV. helyezett: Hegedűs Janka 3. b

Felkészítőjük: Ökrös Katalin

4. évfolyam:

II. helyezett: Uhrin Léna 4. b

IV. helyezett: Zentai Kristóf 4. a

VI. helyezett: Kiszely Robin 4. a

Felkészítőjük: Benéné Rojik Gabriella

Matekosok

Bázisintézményi programok - fókuszban a fenntarthatóság

Intézményünk 2020-tól az Oktatási Hivatal Bázisintézménye. Az Oktatási Hivatal Békéscsabai Pedagógiai Oktatási Központ megítélt felkérésére a Tavaszai Pedagógiai Napok keretében 2021. Április 22-én az érdeklődő kollégák számára Ágostonné Farkas Mária igazgató és Dinya Livia tanárnő tartott online előadást.

Igazgató előadása

A Fenntarthatósági Témahét programon a résztvevők hallhattak arról, hogy a fenntartható fejlődés eszmérendszere, a környezettudatos gondolkodás, az egészségtudatos magatartás igényének kialakítása megjelenik az intézmény pedagógiai folyamataiban, tanórákon, szabadidős és tanórán kívüli programjaiban, a kirándulások, táborozások szervezésekor. Iskolánk olyan szemléletmódot, attitűdöt, értéket közvetít tanulóinak számára, amely a jövő szempontjából döntő jelentőségű.

Az előadás a „Merj a legjobb lenni!” - tehetséggondozó versenyek tematikáinak ismertetésével folytatódott. A program ezen részében a résztvevők betekintést nyerhettek a verseny „történetébe”, ötleteket kaphattak arra vonatkozóan, hogy milyen feladattípusokat érdemes a megismerthez hasonló versenyeken, programokon alkalmazni.

A délután zárásaként lehetőséget biztosítottunk a kollégák számára a látottak, hallottak megbeszélésére, véleményük meghallgatására, az esetlegesen felmerülő kérdések feltevésére.

Hogyan járul hozzá a mozgás az értelmi és szociális képességek fejlődéséhez?

Erre a kérdésre kaptak választ és gyakorlati útmutatást a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola pedagógusai, azon a szakmai napon, amelyen Ágostonné Farkas Mária, gyógypedagógus, logopédus tartott előadást a Mozgáskotta eszköztársaság alkalmazásáról. Az intézmény szakmai munkájában kiemelt fontosságú a pedagógusok közötti együttműködések erősítése, a tudásmegosztás támogatása. A tanévben szervezett bázisintézményi programok méltó lezárása volt ez a program, hiszen a tanítók személyes jelenlétével megtartott, jó hangulatú módszertani képzésen mindenki saját tapasztalataival gazdagodhatott a sporteszközök kipróbálása, az együttműködést igénylő feladatok, játékok által.

Tanárok játszva tanulnak

Hajrá KisBálint!

A Gyomaendrőd Kis Bálint Általános Iskola Sportegyesület és az intézmény nevelőtestülete 2021. május 26-án, szervezte meg a **Mozgásra fel, „Kisbálintosok”!** - Kihívás napi sportprogram című rendezvényét, mely a **TOP-7.1.1-16-ESZA-2019-01993** azonosítószámú pályázat egyik programeleme.

A nap hagyományosan közös reggeli tornával indult az alsó tagozaton, melyet idén is Ágostonné Farkas Mária intézményvezető vezetett kisiskolásaink nagy örömeire. A hasznos mozgást még kellemesebbé tették a gyerekek által hozott kedvenc plüssfigurák, melyek sok csemete számára motivációt, különlegességet is jelentettek.

A délelőtti során az osztályközösségek beszélgettek a betegségek megelőzéséről, a mozgás egészségmegőrző szerepéről, az egészséges táplálkozásról és a témához kapcsolódó közösségi játékokat játszottak.

A délután teljes egészében az aktív mozgás jegyében telt. Az alsó tagozatos diákok 5 helyszínen sportoltak és fociztak, lufival ügyeskedtek, élőcsocsó bajnokságban vettek részt, óriási darts táblánál célba dobtak, valamint játékos akadálypályán küzdötték át magukat.

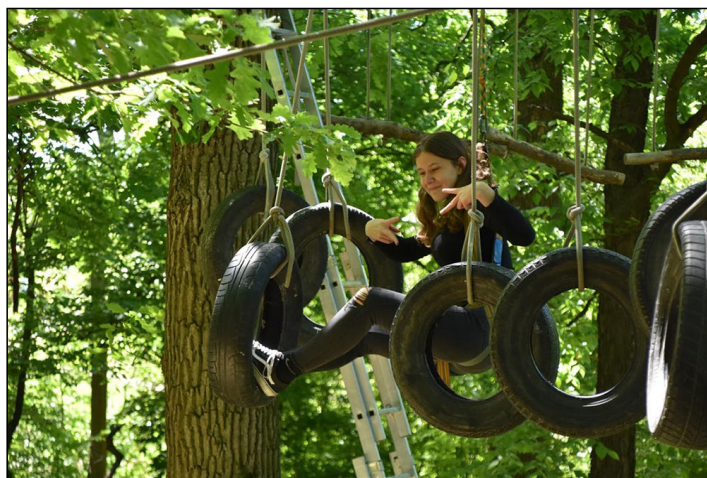
Ezzel párhuzamosan az 5-8. évfolyamos diákokat számháború, labdajátékok, vízitúra, kenuzás és kalandos kötélpálya várta az egyes állomáshelyszíneken.

A kihívásokat szívesen vállalta minden gyermek és felnőtt, reményeink szerint a tartalmas programokkal hozzájárulunk fiataljaink egészségmagatartásának pozitív irányú fejlődéséhez.

Köszönjük a programban résztvevő sportegyesületek, szolgáltatók - Toldi Balázs, Úgor Emese, Irimiás Róbert, Kovácsné Kozma Diána, Jankulár Zsolt - támogatását.

Hajrá 8. b

Lógok a szeren

Hit- és erkölcstan oktatás

BIBLIKUS • ÉLETREVALÓ • GYERMEKKÖZPONTÚ

AZ ISKOLÁKBAN IS LEHETŐSÉG NYÍLIK 2021. SZEPT. 01-TŐL HIT- ÉS ERKÖLCSTAN (HITTAN) TANTÁRGYAT VÁLASZTANI.

Jelentkezni lehet az iskolákban a gyermek beíratásakor. A tantárgy megismertet Jézus Krisztus szerető személyével, a Biblia és az Egyház tanításával.

MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK!

Bővebb információért érdeklődjön az oktatóknál:
 Pfeifferné Varjú Marianna, katolikus hittan Tel: 06-20/519-88-28
 Timár Sándor, református hittan Tel: 06-30/604-83-91
 Vatai Gyula, evangélikus hittan Tel: 06- 30/681-54-68

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ
MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Vigyázzatok a fecskékre!

Forrás: MME

Közreadta: Várfi András az MME tagj

Műfecskefészkek kihelyezése

Az ezredfordulót követő első évtizedben felére csökkent molnár- és füstifecske-állomány megtartásában alapvető feladat a meglévő telepek, évről évre használt fészkelőhelyek megóvása, fenntartása és lehetőség szerinti bővítése. Ehhez kínálnak segítséget a megvásárolható és otthon is olcsón és egyszerűen elkészíthető műfecskefészkek.

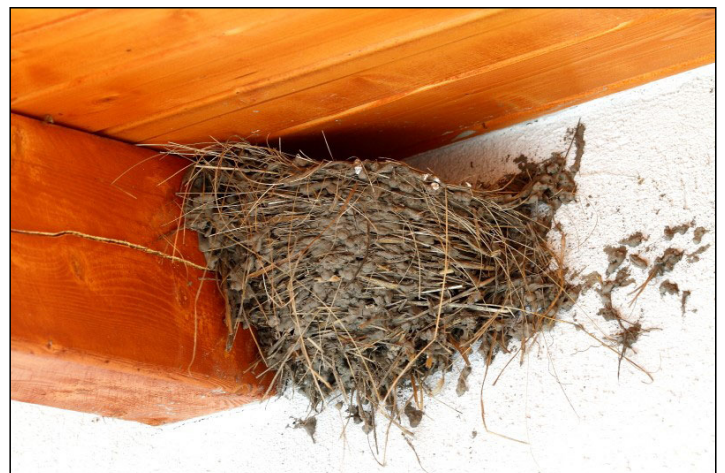
Balra mesterséges molnár-, jobbra füstifecskefészkek, amiket a madarak természetes fészkeihez hasonlóan kell kihelyezni: a molnár fecskefészket a plafonig emelve, a füstifecskeé a plafontól 8-10 cm-el lejjebb rögzítve (Fotók: Orbán Zoltán)

Az állomány fele már kipusztult

A hazai fecskeállomány 2000-2010 között összeomlott, az ezredforduló első évtizedének végére az állománycsökkenés meghaladta a 60%-ot. A tendencia sajnos nem fordult meg, viszont közben nagyot változott a világ.

A 2010-es évek végére jelentősen felerősödött a klímaváltozás, melynek egyik következményeként szinte évről-évre újabb és újabb mezőgazdasági kártevő rovarok és betegségeket terjesztő szúnyogfajok érkeznek Magyarországra. Éppen ezért az olyan rovarvők szerepe, mint amilyenek a fecskék (tovább a denevérek) is, jelentősen felértékelődik, hiszen ők biológia úton, plusz környezetterhelés nélkül csökkentik a rovarok számát. Hiányukban ezt agrárkemikáliákkal és rosszul végrehajtott szúnyogirtással végezzük el, ami súlyosan környezetszennyező és természetkárosító.

Éppen ezért jól felfogott érdekünk, hogy a megmaradt fecskeállomány megőrzése mellett műfészkek kihelyezésével is tegyünk számuk gyarapodásához.

Sárfészket építő fecskéink

Ahhoz, hogy megfelelő műfészkekkel tudjuk őket segíteni, ismernünk kell két sárfészket építő fecskénk egymástól részben eltérő költési viselkedését.

a molnárfecske

- zárt fészket épít egészen a tető síkjáig feltolva, kis bejárati nyílással;

- elsősorban épületek eresze alatt, ablak-, erkély- és tornácbaugróban;

- egyes fészket is épít, de ha teheti, több száz, több ezer egymásra épülő fészekből álló, zsúfolt kolóniát alkot;

- a nagyvárosokba, a lakótelepek-re is követnek bennünket;

a füstifecske

- nyitott fészket épít, a tető síkjától távolabb, attól akár méterekkel is lejjebb;

- elsősorban istállók belsejébe (de eresz alatt is);

- egyes fészket is épít, de ha teheti, laza csoportban költ, fészkei általában nem érintkeznek egymással;

- erősen kötődik az állattatáshoz, a falusias környezethez.

(Fotók: Orbán Zoltán)

SPORT

Tovább tart a küzdelem a dobogóért

A hajrájához érkezett a Megyei II. „A” csoport küzdelemsorozata. Az Okány magabiztosan vezeti a csoportot, kisebb csoda kellene letaszítani Őket az első helyről. A dobogó többi fokáért még nagy küzdelem várható, három csapat is szorosan egymás mögött van a tabellán. A Tótkomlós, mint negyedik csapat az utóbbi hetek gyengébb szereplése miatt kiszállni látszik a versenyből. Versenyben van viszont a helyezésekért a Gyomaendrődi FC fiatal csapata is, az utolsó fordulóknál nagy csatákra lehet számítani, jelenleg nehéz megjósolni a végső befutókat. Hetente változnak a helyezések, az aktuális mérkőzések eredményeitől függően.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2021. 04. 24. Szabadkígyósi SZSC - Gyomaendrődi FC EL-MARADT!!!

A járvány ismét közbeszólt és elmaradt a Szabadkígyós-Gyomaendrőd rangadó a megyei II/A osztály 9. fordulójában. A mérkőzést 2021. 05. 26-án pótolják.

2021. 05. 01. Gyomaendrődi FC – Kunágotai TE 8 : 3

G.: Hunya K.(2), Valach V.(2), Hanea M.(2),

Barna V., Egri K.

A járvány miatt tíz napos kihagyás után játszott újra bajnoki mérkőzést a hazai csapat. A vidéken gyengélkedő Kunágota ismét több kezdő játékosát volt kénytelen nélkülözni. Már az első félidőben is meggyőző teljesítményt mutattak a hazaiak és jelentős előnyre tettek szert. A második félidőre sem álltak le, szébbnél szebb támadásokat vezettek és potyogtak a gólok. A hazaiak ötöt vállaltak, míg a vendégeknek is összejött három, ami kicsit kozmetikázta az eredményt. A lelátóra visszatérő nézők jól szórakoztak, ahol a gyomaendrődi csapat nem kímélte tartalékos ellenfelét, remek játékkal nagyarányú győzelmet aratott.

2021. 05. 08. Mezőberényi LE - Gyomaendrődi FC 0 : 0

G.: -----

Ismét egy szomszédvári derbi, ahol a rutin a fiatalsággal csapott össze. A tabella tanúsága szerint ebben az összecsapásban a fiatalok állnak jobban. Az első félidőben a hazaiak irányították a játékot, a gyomaendrődi fiatalok gyorsaságukra alapozva igyekeztek veszélyt teremteni a hazaiak kapuja előtt, de egyik csapat sem volt eredményes. A szünet után a berényiek fokozták a tempót, győzelemre hajtottak, de ziccereket hibáztak és a kapufa sem segített nekik. Mindkét csapat jól megszervezte a védelmét egyik csatársor sem tudott eredményes lenni. A látottak alapján a Berény közelebb állt a győzelemhez, de rúgott gól hiányában elmaradt a hazai győzelem. Megismétlődött az előző összecsapás döntetlen eredménye.

A tizenkettedik fordulóban, 2021.05.15. játéknapon a Gyomaendrődi FC csapata második szabadnapját töltötte.

2021. 05. 22. Kétegyházi SE - Gyomaendrődi FC 0 : 4

G.: BarnaV.(2), Forgács G., Szabó P.

A tabella utolsó helyén tanyázó Kétegyháza fogadta a dobogóért hajtó Gyomaendrődöt. Alacsony színvonalú első félidőt hozott a két csapat mérkőzése, az egyetlen ígéretes lehetőség is a vendégek előtt adódott, de elhibázták a jogosan kapott büntetőt. A hazaiak kapuvédője a félidő végén megsérült, ami megzavarta az egyébként sem acélos kétegyházi csapatot. A második félidő rosszul indult a számukra, negyedóra elteltével már két gólt is kaptak. Ezt követően becsületesen küzdöttek, de a végjátékban kidomborodott a vendégek jobb erőnléti állapota, az utolsó percekben megduplázták az addigi különbséget. A Gyomaendrődi FC eredményes második félidei játékának köszönhetően hozta a kötelező győzelmet és továbbra is versenyben van a dobogós helyezésekért

Fülöp Zoltán

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezzünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Guhász Gyula)

ARNÓTSZKI EDIT MÁRIA 55 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése Hunyán volt, május 28-án. Temetése után gyászmisét ajánlottak fel lelke üdvéért.

BANKÓNÉ DINYA ANETT volt gyomaendrői lakos 46. éves korában, az Égi hazába költözött.

VASZKÓ VINCÉNÉ KULIK ERZSÉBET volt gyomaendrői lakos életének 90. évében megtért Teremtőjéhez.

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermekparcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebani@gmail.com e-mail címen.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

**BARNA TOJÓTYÚK EGY ÉVES JOL TOJÓ 650 FT/DB ,
15 DB TÓL INGYEN SZÁLLÍTÁSSAL MEGRENDELHETŐ. TEL. : 30/860 2627**

**PECSENYE KACSA 6 hetes fehér kb 3 kg -2000 ft/db.
3 hetes fehér- 1300 ft/db.
MULARD 9 hetes kb 4,3 kg -3800 ft/db.
10 db -tól ingyen szállítással megrendelhető.
Tel.: 30/860 2627**

**PULYKA 6 hetes fehér 2800 ft/db , 5 db tól ingyenes
szállítással megrendelhető.
Tel.: 30/835 1121**

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok,

- radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Híttelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

AGRO ÁRUHÁZ

Tisztelt vásárlóim!

Nyári ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- vetőmagok, virághagymák, vegyszerek, gyomirtók, fűmagok, műtrágyák, virágtápok
- drótkerítés, konyhafelszerelések
- festékárúk, hűtítők, glettanyag, csemperagasztók
- virágcserépek, virágföldek
- üstházak, zománcozott üstök, gázégők
- üvegdemizonok, borosüvegek
- bor- és cefreélesztők, pektinbontók
- műanyagbordók, műanyagkannák
- fejszék, balták, kéziszerszámok
- munkavédelmi cipők, csizmák, kesztyűk
- csavarok, szegek, zárok, lakatok stb.
- fóliák, zsákok, takaróponyvák

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ